

Universitätsbibliothek Paderborn

**Verus Ecclesiasticus Vocationem suam cognoscendi
Avidus, Eidemqve Correspondendi Studiosus**

Mansi, Giuseppe

Francofurti ad Mœnum, 1693

Cap. X. Dum Ecclesiastici sunt instrumenta, per quæ multa bona obveniunt proximo, hinc conveniens est, ut in ipsis resplendeat vera probitas

urn:nbn:de:hbz:466:1-38106

compenset operam, in illarum cura, sublevamine, ac conservatione in via salutis impensam, non video, quomodo ab illarum adjudicorio sese aliquis possit subtrahere, sed, ad exemplum Christi pro illarum salute, non potius debeat exponere media sua temporalia, sed etiam sanguinem proprium.

Caput Decimum.

Dum Ecclesiastici sunt instrumenta, per quæ multa bona obveniunt proximo, hinc conveniens est, ut in ipsis resplendeat vera Probitas.

Sanctus Clemens Papa, Constitutionum Apostolicarum Lib. 7. Cap. 32 ut persuaderet, ac inculcaret populo honorem sacerdotibus exhibendum, tribus usus est motivis, quæ calcarium instar, utramque urgerent ac propellerent partem illum, ad omnem respectum debitum, nos, ad vocationi nostræ correspondendum: *Honorate sacerdotes, ut Dominos, ut beneficos, ut bene vivendi auctores.*

Vult ergo Pontifex, ut respiciamur, ac honoremur tanquam Domini, *ut Dominos*, de facto enim dedit nobis Salvator dominum animarum, dum illas nostræ directioni, obedientiæ, ac autoritati subjicit; Ex hac

D 6

ra-

ratione semper mansit Ecclesia , à primis
que sæculis , in usu ac consuetudine , hon
randi titulo Patris illos , quibus incumbit
nimarum cura , quales sunt Religiosi ac sac
dotes , titulusque ille , non solum amorem
primit , sed & denotat authoritatem : Sacer
titethronus in cœlis collocatus est , & de cœlesti
negotiis prouinciandi habet authoritatem
me putetis hæc dicere , inquit sanctus Ch
ristostomus , Hom . 5. de verb . Ijaiæ . quasi mea
essent considerationes , aut conceptus , Q
hæc dicit ? Deus enim ipse sua authoritate in
fragibili id confirma : Quæcumq; ligaverū
per terram , erunt ligata & in cœlis , quæcumq;
solveris super terram , erunt soluta & in cœli
Matth . 16. v. 19. Tam verū est , sortitos nos
illud dominium , ut in alio loco phrasim ampliore
idem Sanctus id confirmat : L. 3. de
eccl . omniū rerum cœlestium potestus , illis à Deo
concessa : volebat dicere : Omniū thesauro in
quos cœlū continet , Domini ac Patronicon
stituti , ac denominati sunt Sacerdotes , quo
secundum prudens suū beneplacitum effun
dere , ac ex iis animas Fidelium possent ditare . Et
hoc certè à fortiori verum est , si enim in po
testate nostra positus sit Altissimi Filius , ita ut
ad prolationem paucorum verborum no
strorum promptissimè de cœlis descendat in
terram : Quomodo non etiam cum illo omnia

mis nobis donavit? Petit A postolus scribens ad Romanos Cap. 10. v. 6. *Quis ascendet in cœlum, aut quis descendet in abyssum?* Cui tanta est concessa potestas, cui tam extraordinaria facultas induita est, ut ad ipsum ascendat Empyreum cœlum, eademq; auctoritate descendat ad ipsum Baratri profundissimum, latens in terra centro? Hanc habent jurisdictionem, hanc auctoritatem brachia, ac manus Sacerdotum, quæ dum super pœnitentem extendunt, solumq; ab illis duo proferuntur verba: *Absolvote:* vi eidem aperiunt Paradisum, infernum occludunt: *Sed quid dicit scriptura? propè est verbum in ore tuo.* ad Rom. 10. v. 8.

Ut beneficos. Hoc est secundum sancti Clementis motivum, quo adhortatur laicos, ut sacerdotes suscipient ac venerentur tanquam suos benefactores. Consecrati sumus oleo sacro sancti Chrismatis: *Oleum effusum monumentum:* Cant. 1. v. 2. ut denotetur, nostram illam inunctionem factam esse in beneficium universalis populi, & sicut oleum alibi aspersum, largè latèq; se solet diffundere, ita liberalitas, ita beneficentia Ecclesiasticorum se quaqua versum inter homines, maximè inter miseros sese debeat extendere, ac dilatare. Et hanc putō esse causam, quod respectu obligationis hujusmodi beneficentiae, redditus,

D. 7

ac

ac proventus clericorum , illorumque neque
bendæ, vocentur beneficia. Debent nos alios
spicere homines , tanquam patres , ac gen
tores animalium suarum , illas enim in und
Baptismalibus regeneravimus , easdem pa
Eucharistico nutrimus, ut Medici & à vuln
ribus , aliisque infirmitatibus spiritualib
curamus , adhortamur illos tanquam mag
stri , defendimus orationibus , ac sacrifici
tanquam patroni ; *Quid ultra debuimus?*
cere , & non fecimus? & qua via ali
qua methodo , quo amplius monstru
possunt medio suam erga populum b
eneficentiam Ecclesiastici ? An forte ,
modo ordinatio illi benefaciant ? Er
præposterus est . An non centies millies
comparabilis est , per sacramentalem absolu
tionem à vinculis infernalibus expediri , alle
in libertatem filiorum Dei , aut gaudere ha
reditate eorumdem , quam frui ex quo ar
næ grano terrenæ beneficentia ? Prius auten
à nobis semper recipit Populus , vi Divini
assecuratiois , scripto confirmatae : *Verba*
quæ ego locutus sum vobis , spiritus & u
sunt , Ioan. 6. v. 64. hæcque ita à nobis inuni
versa Ecclesia dispersa sunt , indiesque ino
mni loco dispensantur , ut nemo sit , qui ill
lorum fructu , per ministerium nostrum ,

nequeat frui, ac gaudere. Et verò, ad quos
nos alios habet recursum populus, pro suo
consilio, pro adjutorio, pro sopiaendis
discordiis, reconciliandis animi, firman-
da pace, pro sua in magnis tribulationibus
consolatione, pro refertatione portarum cœ-
li moribundis, agonizantibus, eorumque
ad ultimam luctam dispositione, pro oppor-
tuno adjutorio, necessariaque subventione
animarum in purgatorio, nisi ad Sacerdotes?
Quinam alii, præter Sacerdotes, vigilant
de nocte, ac contra astuti infernali serpentis
technas ac insidias pugnant, eludunt, ac ex-
tè, pugnant? S. Bernardus super illa Canticum
Ecclesiasticum: serm. 76. in Cant. Invenerunt me vigi-
les, qui custodiunt civitatem, optime ad pro-
positum meum scribit: *Quam boni vigiles,*
qui nobis dormientibus ipsi per vigilant, quasi
rationem reddituri pro animabus nostris.
Quam boni custodes, qui vigilantes animo,
atque in orationibus pernoctantes, hostium in-
sidias sagaciter explorant, anticipant consilia
malignantium, deprehendunt laqueos, retia-
cula dissipant, machinamenta frustrantur.

Hanc ob causam S. Carolus, a. eccl. Med.,
fol. 547. summè zelosus pro conservanda ac
augenda Sacerdotum reverentia, ac re-
spectu in populo, ordinavit, ut non desi-
gnant

nant hominibus proponere fastidia, latria no
res, ac vigilias, quas pro illis pati, ac acre
bire deberent: Proponent illis molestiva*ist*
curas, vigilias, quas populi causâ sustinetur*et*
Sed quid de beneficentia ista volumex in
ultra id, quod in quadam synodo assertissimi
Blesensis? Sacerdos dicitur, quasi sancties à re
dans; dat enim sacrum de Deo, id est, prædivina
tionem, sacram Deo orationem, sacrum in nostro
id est, & carnem, & sanguinem, dat sacram modis
pro Deo, id est, exemplum. De Sacerdoti Religi
scripsit S. Polycarpus sancto Ignatio, qui git sac*re*
ille in domo Dei sit quasi primogenitus, lo*ter*
totum incumbat onus familiæ Christi, mus*fi*
mensemque œconomiæ habeat curam populi.
In domo Dei velut filios familias major bat,
divinorum bonorum œconomos, socios præce
DEI.

Bene vivendi autores. Hoc est tertium camfa
ultimumque sancti Clementis motivum, no Augu
Ecclesiasticos plurimum, imo unicè concessi ipsosi
nens. Honorius, dignissimus Augustod*qua D*
nensis Ecclesiasticus, Lib. i. gemma anime. u clesia
182. dum tractat de nomine Presbyteri, p*er* esse in
nostra instructione scripto hæc reliqui jumen
Presbyter dicitur, præbens iter, scilicet popo
lo de exilio hujus mundi, ad patriam cœlesti
Regni. Cœlum, prout omnes sciunt, pa
tices p*er*

, latitia nostra est , ob illudque creati sumus ,
ac recreati, id est, redempti. Verum quia in
plegia vita ista, tanquam in exilio, partim ex na-
turalitate nostrae contaminatae fragilitate, partim
lumen inimici nostri infensissimi pariter ac astu-
assetissimi insidiis, saepius erramus, ac multo-
santies a recta ad cœlum semita deflectimus, hinc
radivina Providentia, semper excubans pro
m Dnistro bono, intenta semper nostris com-
modis, tot ordinavit sacerdotes, tantum
Religiosorum constituit numerum, tot ele-
git sacros ministros, qui pro ducibus popu-
lo servirent. Clarissimam hujus rei habe-
sti, mus figuram in libro Iosuæ, c. 3. v. 6. ubi dum
populus Hebræus Jordanem transire debe-
bat, mandatum fuit sacerdotibus, ut illum
præcederent, atque iter per aquarum vor-
tices panderent: *Ait ad Sacerdotes, tollite ar-
cam fœderis, & præcedite populum.* Sanctus
Augustinus serm. 36. ad Fratres. condecorat
ipsos insigni hoc elogio: *Negotiatores e. rum,*
qui Dei sunt. Quasi diceret: Debent Ec-
clesiastici esse mercatores providi, debent
esse intenti, non ut emant grana, procurent
jumenta, equos permутent, aut diven-
tant, cellas vino, dum bono pretio est, re-
pleant, ut carius deinde divendant, harum,
similius rerum mercatores esse non de-
bent,

bent, sed animarum, quarum lucru
quarum commodum, ac emolumen
tum, omni possibili modo procurare
dere debent. Eorum, quae DEI su
mercatores. S. Carolus, *Aet. Eccl.* * Mi
fol. 345. vocat illos interpretes, ac nunn
Dei: *Sacerdotes Dei interpretes & intern
cii quidam sunt: Ut sciamus, quod instati
terpretum, per preces & orationes, à D
ejus debeamus investigare ac inquirere
luntatem, illamque deinde in pulpitis,
privatis colloquiis populo annunciare;
vine voluntaris judices vocat nos parifor
ter S. Prosper, *Lib. 2. de Vit. contempl. cap. 1* D. Paul
tanquam internuntii per obsecrations
stras, negotia terræ cum cœlo pertrac
mus.*

Verum enim verò, ut in aliis vitam vi
tuosam ac bene regulatam instillemus,
alios ad virtutem, ad probitatem provoca
mus, suminè necessarium est, ut illos bon
exemplo præcedamus. S. Bernadus
quadam sua epistola ad vivum delineavit
expressit verum Ecclesiasticum: *Nihil su
querat, sed tantum Dei honorem, aut salmu
proximorum, aut utrumque; hoc enim ager
non solum implebit Pontificis officium, sed
etymologiam nominis, pontem utique se ipso*

ciens inter Deum & proximum. Pertin-
it pons iste usque ad Deum ea fiducia , quan non
nam, sed illius gloriam querit ; pertingit usque
id proximum ea pietate , qua & ipsi , non sibi
rodeesse desiderant . 1. cap . 3. v . 2. Ex quibus ,
quis non videat , juxta mentem ac senten-
iam Divi Bernardi , sacerdotes non sibi so-
is debere vivere , sed potius saluti proxi-
orum , ut illos exemplo suo , suaque in-
culpata vita ad DEUM deducant , ac
is , quasi indice viam monstrant : idque tam
; necessarium est pro lucro animarum ,
ut Sanctus Ambrosius , scribens super ista
D. Pauli verba ad Timotheum 1. cap . 3. v . 2.
Oportet Episcopum irreprehensibilem esse , pro
nostra instructione dicat : debet hujusmodi vi-
tam habere immaculatā , atque compositam , ut
omnes in illum , & in ejus vitam , velut in ex-
emplar aliquod excellens , intueantur : Si
enim vita illorum sit vitiosā , quomodo
auctores , quomodo duces possunt esse
aliis , ad vitam virtuosam ? Si sal infa-
tuatum fuerit , in quo salietur ? Ad ni-
hilum valet ultrà , nisi ut conciletur ab homi-
nibus ; placuitque Salvatori designare non
esse causam aliam ob quam à Laicis deridea-
mur , ac despiciamur , quam dum vident nos
servire nostris appetitibus pravisque deside-
riis

Adib

Verbi
dicti

riis, se autem à nobis exhortari, ut virtus nihil e amplectantur; hocque idem de Ecclesia posse est ad Eugenium Papam scriptum S. Bernardi vitiosum Lib. 4. de consid. cap. 6. Aut carceris honestiorum S. Leo fabula omnibus sunt. Verum, non solum tuus, & cerdotes, ac Ecclesiasticos irrident sacerdotali pone, non si non videant bono sibi ab illis præluceti hanc opere præiri exemplo, ast etiam occasionem mus, non arripiunt, sese suis in turpitudinibus, ac directionibus magis confirmandi, ac stabilendi cludo primo suæ Prophetiæ capite plangit *ad Frat.* Propheta universalem Hebræisini, à capitulo vero manu usque ad calcem, corruptelam: *A pedis usque ad verticem capitis, non est invenit nitas, rationem hujus reddit, quia, omnipotens languidum, & omne cor mœrens.* Per Ut Ecce figuratur sacerdotium, prout explicat S. C. erat rillus Alexandrinus, quia primum est, quod vivit ac movetur inter omnia nostra materia, ac sensus: si ergo sacerdotes serviantur varietate, si superbia, libidini, hypocrisie, si suaderetur membra, quæ sunt populi perda, languescere, infirmari, imo planè defici. *Ecce, o Hæc deplorabat in Sacerdotibus veteris perdas,* giscum Isaia S. Cyrillus; sanctus autem Aegidius brosius in lege nova, novum planetum Fideles habet de nostris: *Qui caput videntur esse scandala ecclesie, morbo suo fraternalum vitiant corpus, nem*

irtu nibil ex totius corporis compage insauciatum
posse evadere, quod negligentium sacerdotum
vitiositas non infecerit. Idem omnino sentit
S. Leo Papa: Ep. 87. Totius familia Domini sta-
lum, & ordo nutabit, si quod requiritur in cor-
culum pote, non inveniatur in capite. Juxta regulam
hanc operemur, actionesque nostras diriga-
mus, ne dum populo cœlum referare ac ape-
rire debemus, eidem illud occludamus. Con-
cludo ergo cum sancto Augustino: Serm. 36.
ad Frat. Nolite cœlum claudere; clauditis, dum
caput vos male vivere ostenditis.

Caput Undecimum.

Ut Ecclesiastici per reprobationem vitia
eradicent in aliis, necessaria est illis
vita irreprehensibilis.

E ipso, quod deputati sumus ad regimen
animarum, debet unusquisque sibi per-
suadere, spectare ad se id, quod olim Pro-
phetæ Jeremias edixerat Deus, Cap. I. v. 10.
Ecce, constitui te, ut evellas, & destruas, & dis-
perdas, & dissipes, & adfices, & plantes. Con-
stituti itaque sumus, ac consecrati, ut inter
Fideles tollamus abusus, evellamus vitia,
scandala auferamus è medio per prædicatio-
nem Evangelicam ac per correctionem, acle-
gi-